

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 4Tdo/32/2020
Identifikačné číslo spisu: 1217010299
Dátum vydania rozhodnutia: 25.08.2020
Meno a priezvisko: JUDr. Alena Šišková
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2020:1217010299.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky JUDr. Aleny Šiškovej a sudcov JUDr. Pavla Farkaša a JUDr. Martiny Zeleňakovej na neverejnom zasadnutí konanom 25. augusta 2020 v Bratislave v trestnej veci obvineného Q. V., pre zločin týrania blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 208 ods. 1 písm. a), ods. 3 písm. c), písm. d) Trestného zákona s poukazom na § 18 písm. a) Trestného zákona, o dovolaní obvineného Q. V. proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave z 19. decembra 2017, sp. zn. 4To/117/2017, v spojení s rozsudkom Okresného súdu Bratislava II z 3. októbra 2017, sp. zn. 3T/66/2017, takto

rozhodol:

Podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku dovolanie obvineného Q. V. o d m i e t a .

Odôvodnenie

Rozsudkom Okresného súdu Bratislava II z 3. októbra 2017, sp. zn. 3T/66/2017, bol obvinený Q. V. uznaný za vinného zo zločinu týrania blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 208 ods. 1 písm. a), ods. 3 písm. c), písm. d) Trestného zákona s poukazom na § 138 písm. a) Trestného zákona na skutkovom základe, že :

obvinený od presne nezisteného času, asi od polovice júna 2016 až do 02.00 hod. dňa 14. novembra 2016 v A., na B. ulici XX, v byte číslo XXX pravidelne fyzicky a psychicky týral svoju družku P. A., nar. X. Q. XXXX v A. (ďalej aj ako „poškodená“), s ktorou žil v spoločnej domácnosti a to tým spôsobom, že v presne nezistenom čase asi začiatkom augusta, keď ju viezol svojim osobným motorovým vozidlom značky Ford Mondeo z miesta ich spoločného bydliska do práce na Kolibu a nakoľko sa nahneval, že poškodená predtým chcela ísť do práce trolejbusom, doviezol ju k Slovnaftu, kde neboli žiadni ľudia, tam vystúpil z vozidla, následne otvoril dvere poškodenej a za vlasy ju vytiahol z auta, pričom pod prsia jej priložil vreckový nožík, oprel ju o kapotu vozidla a vyhrážal sa jej, že ju zabije a následne ju dokopal tak, že mala tri týždne bolesti v rebrách, v presne nezistenom čase, niekedy koncom augusta 2016 v A., na B. ulici XX, počas toho, ako sa poškodená sprchovala a jej pes medzitým vyskočil na posteľ obvineného, tento začal kričať, že čo ten skurvený pes robí na vankúši a keď poškodená išla prezliecť vankúše, obvinený zobral kuchynský nôž s čepeľou dlhou asi 25 cm a snažil sa zasiahnuť psa, čo sa mu ale nepodarilo, tak chytil posteľ za nohy, prevrátil ju a čelo postele,

ktoré sa celé vylomilo a padlo do psích výkalov, počas toho obvinený kričal, že či má žiť v osratej izbe, že ju aj toho psa dopichá, následne schmatol poškodenú za vlasy a udrel ju asi tri alebo štyrikrát päťou do pravej časti hlavy, pričom po tomto útoku mala na hlave hrče a možno aj podliatiny, presne si to už poškodená s odstupom času nepamätá, lebo takýmto spôsobom ju obvinený zbil za ten čas, čo spolu žili, asi pätnásťkrát, ďalej obvinený v presne nezistenom čase, niekedy začiatkom novembra 2016, keď išiel s poškodenou autom, ktorá zle zatvorila dvere vozidla, obvinený sa rozčúľil a poškodenej sa opýtal, či je problém tie dvere zatvárať, kázal jej vystúpiť, zavrieť dvere a znovu nastúpiť, čo poškodená aj spravila, lebo sa ho bála a, keď už druhýkrát nasadla do auta, vulgárne jej nadával a asi štyri alebo päťkrát silno tresol svojimi dvermi na motorovom vozidle, následne poškodenú schmatol pravou rukou za vlasy a ľavou rukou zovretou v päť ju asi, tri alebo štyrikrát udrel do pravej strany hlavy a keď asi po pol hodine prišli na adresu A., B. XX, v byte na poškodenú zaútočil znovu rovnakým spôsobom, pričom ju udrel asi tri alebo štyrikrát do ľavej strany hlavy a keď mu poškodená s plačom povedala, že je jej ľúto, že ju zbil, obvinený sa jej opýtal : „Čože som to urobil ? Zbil som ťa ? No, ešte len uvidíš, čo je bitka,“ a znovu ju zbil rovnakým spôsobom, pričom po tomto útoku mala poškodená hrče pod vlasmi, ďalej obvinený v presne nezistenom čase, pravdepodobne dňa 5. novembra 2016 v A., na B. ulici XX, v byte č. XXX, ako vošiel do izby a uvidel na skrini otvorené dvere, začal poškodenej vulgárne nadávať a keď samu poškodená snažila vysvetliť, že išla do kuchyne po ďalšie veci, ktoré boli potrebné odložiť do skrine, tak ju asi tri alebo štyrikrát udrel päťou do ľavej ruky a do ľavej časti hlavy a pravou rukou ju pevne držal za vlasy, avšak po tomto útoku poškodená nebola na lekárskom ošetrení, aj napriek tomu, že ju bolela hlava do večera a na dotyk ju bolela asi tri dni, ďalej v čase okolo 02.00 hod. dňa 14. novembra 2016 v A. na B. ulici XX, ako došla poškodená do bytu, obvinený jej začal vyčítať kde bola toľko, prečo jej to tak dlho trvalo a prečo stále má problémy s časom, na čo mu ona vysvetlila, že bola len kúpiť cigarety, na to obvinený chytil svoj telefón a približne z diaľky 1,5 m ho po nej hodil, poškodená sa však uhla a telefón sa rozbil o stenu, potom prišiel k poškodenej, na čo si ona začala kryť hlavu, ale aj tak sa obvinenému podarilo udrieť ju asi trikrát do hlavy takým spôsobom, že ju pravou rukou schmatol za vlasy a ľavou rukou ju udieral, pričom ju udieral takou intenzitou, že padla na zem a na zemi ju obvinený ešte viackrát kopol do nohy a do sedacieho svalu, potom jej prikázal postaviť sa a nech si nekryje hlavu, následne ju schmatol za vlasy a opýtal sa jej, či ju má vyhodit' z okna, ktoré bolo otvorené a vzdialené od nich asi meter, následne ju hodil na gauč, kde pokračoval v udieraní a kopaní, postavil sa na gauč a kopal do nej všade tam, kde sa mu podarilo a počas toho jej vulgárne nadával a vyhrážal sa jej, že ju zabije, čím takto poškodenej P. A., spôsobil fyzické a psychické utrpenie, a to aj napriek tomu, že už bol rozsudkom Okresného súdu Bratislava V zo dňa 11. apríla 2011, právoplatný 15. júna 2011, sp. zn. 1T 195/10 v spojení s rozsudkom Krajského súdu Bratislava zo dňa 15. júna 2011, sp. zn. 1To 68/2011 právoplatne odsúdený za zločin týrania blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 208 ods. 1 písm. a), ods. 2, písm. c), písm. d) Trestného zákona, za čo mu bol uložený nepodmienečný trest odňatia slobody na 8 rokov so zaradením na výkon trestu do ústavu na výkon trestu odňatia slobody s minimálnym stupňom stráženia, pričom z výkonu trestu odňatia slobody bol rozhodnutím Okresného súdu Bratislava I z 9. marca 2016, sp. zn. 4 Pp 4/2016 podmienenčne prepustený.

Za to mu súd uložil podľa § 208 ods. 3 Trestného zákona, § 37 písm. m), § 38 ods. 2, ods. 5 Trestného zákona, trest odňatia slobody vo výmere 11 (jedenásť) rokov.

Podľa § 48 ods. 2 písm. b) Trestného zákona súd ho pre výkon trestu odňatia slobody zaradil do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia.

Podľa § 288 ods. 1 Trestného poriadku poškodenú P. A., nar. X. Q. XXXX s nárokom na náhradu škody odkázal na civilný proces.

Proti tomuto rozsudku podal ihneď po jeho vyhlásení odvolanie obvinený Q. V., a to tak proti výroku o vine, ako aj proti výroku o treste.

Krajský súd v Bratislave rozsudkom z 19. decembra 2017, sp. zn. 4To/117/2017 rozhodol podľa § 321 ods. 1 písm. d), ods. 3 Trestného poriadku tak, že zrušil napadnutý rozsudok vo výroku o treste a spôsobe jeho výkonu.

Na základe § 322 ods. 3 Trestného poriadku obvinenému uložil podľa § 208 ods. 3 Trestného zákona, s použitím § 38 ods. 2 Trestného zákona trest odňatia slobody vo výmere 8 (osem) rokov.

Podľa § 48 ods. 2 písm. b) Trestného zákona ho na výkon uloženého trestu zaradil do ústavu na výkon trestu odňatia slobody so stredným stupňom strázenia.

Proti uvedeným rozhodnutiam podal obvinený Q. V. prostredníctvom obhajcu Mgr. Romana Keraka podaním doručeným okresnému súdu 30. decembra 2019 dovolanie z dovolacích dôvodov uvedených v § 371 ods. 1 písm. c), g) a i) Trestného poriadku.

V úvode opísal výrokové časti napadnutých rozsudkov. V časti označenej III. poukázal na dokazovanie, ktoré sa uskutočnilo pred prvostupňovým súdom v dňoch 1. júna 2017, 27. júna 2017, 7. septembra 2017, 3. októbra 2017. V sumáre uviedol, že dňa 27. júna 2017 neboli splnené podmienky na otvorenie hlavného pojednávania (neúplný senát), na deň 7. septembra 2017 sa nedostavili predvolané svedkyne.

Podľa názoru obvineného prvostupňový súd, ako aj odvolací súd porušili zásadu spravodlivého hodnotenia dôkazov, pretože sa s nimi v rámci rozhodovania dôsledne nevysporiadali (výpoveď svedkyne B.). Súd sa opieral o výpoveď obvineného z prípravného konania, ktorý výsluch nebol na hlavnom pojednávaní prečítaný. Vychádzal aj zo znaleckého posudku znalca V., odbor zdravotníctvo, odvetvie psychiatria z 30. januára 2017, ktorý nebol zákonným spôsobom na hlavnom pojednávaní oboznámený.

Súd prvého stupňa založil odsudzujúci výrok v podstate len na prečítanej výpovedi svedkyne poškodenej P. A. z prípravného konania. Výpovede poškodenej a obvineného boli v rozpore, preto je potrebné postupovať v súlade so zásadou „in dubio pro reo“. Ani lekárska správa na č. l. 151-152 nepreukazuje týranie. Pochybil prvostupňový súd pri výpovedi svedkyne poškodenej P. A. na hlavnom pojednávaní, keď táto neuviedla z akého dôvodu nebude vypovedať. Znalec T., osobu poškodenej hodnotí ako osobu, u ktorej je všeobecná vierohodnosť podstatným spôsobom znížená. V tejto súvislosti dal obvinený do pozornosti nález ÚS ČR 398/97, III.ÚS SR 84/94, čo sa týka odôvodnenia rozhodnutí poukázal na nález II.ÚS 226/06.

V ďalšej časti dovolania podrobne rozoberá znalecký posudok znalca T., na str. 11, 13 až 14, 15, 17.

Zásada voľného hodnotenia dôkazov neznamená, že by súd pri svojom rozhodovaní mal na výber, ktoré z vykonaných dôkazov vyhodnotí a ktoré nie, alebo o ktoré z vykonaných dôkazov oprie svoje skutkové závery a ktoré, opomenie (uznesenie NS ČR sp. zn. 5Tdo 31/2010).

V danom prípade si súd vybral pri hodnotení z vykonaných dôkazov to, čo mu vyhovovalo.

Súd prvého stupňa obvinenému po prečítaní výpovede svedkyne poškodenej na hlavnom pojednávaní dňa 1. júna 2017 nedal priestor na vyjadrenie sa k jej výpovedi.

Pod bodom IV. obvinený okrem prepustenia z väzby navrhol aj doplniť dokazovanie o lustrácie na osobu svedkyne poškodenej P. A. a to z dôvodu, že menovaná mala v minulosti problémy s omamnými a psychotropnými látkami. Žiadal, aby bol pripojený aj trestný spis. Prvostupňový súd sa s týmto návrhom nevysporiadal. Tým porušil ustanovenia § 371 ods. 1 písm. c) a písm. g) Trestného poriadku.

Pod bodom V. dovolania obvinený rozoberá skutkovú podstatu trestného činu týrania blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 208 Trestného zákona s poukazom na § 138 písm. a) Trestného zákona (závažnejší spôsob konania). Zároveň sa zaoberá aj definíciou blízkej osoby (§ 127 ods. 4 Trestného zákona). Obvinený tvrdí, že nikdy nebol s poškodenou vo vzťahu druh a družka.

V bode VI. dovolania obvinený poukazuje na to, že rozsudok súdu prvého stupňa nebol vyhlásený v súlade so zákonom, teda v mene Slovenskej republiky s poukazom na vyhotovenú zápisnicu z hlavného

pojednávania z 3. októbra 2017 (§ 171 ods. 2 Trestného poriadku).

V bode VII. dovolania obvinený navrhol, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky ako dovolací súd rozsudkom vyslovil, že rozsudkom Krajského súdu v Bratislave, sp. zn. 4To/117/2017 z 19. decembra 2017 a konaním, ktoré tomuto konaniu predchádzalo bol z dôvodov podľa ustanovenia § 371 ods. 1 písm. c) písm. g), písm. i) Trestného poriadku porušený zákon v neprospech obvineného. Zároveň navrhuje, aby dovolací súd zrušil rozsudok Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 4To/117/2017 z 19. decembra 2017 a zároveň zrušil aj rozsudok Okresného súdu Bratislava II, sp. zn. 3T/66/2017 z 3. októbra 2017 a vrátil vec Okresnému súdu Bratislava II na nové prerokovanie a rozhodnutie.

Obvinený zároveň žiada, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky podľa ustanovenia § 380 ods. 2 Trestného poriadku rozhodol, že sa do väzby obvinený neberie, prípadne nahradil väzbu akoukoľvek zo zákonných možností náhrad väzby.

K dovolaniu sa vyjadril dňa 23. januára 2020 prokurátor Okresnej prokuratúry Bratislava II. Prokurátor sa v plnom rozsahu stotožňuje so zákonným rozsudkom Krajského súdu v Bratislave a jeho argumentáciou uvedenou v odôvodnení rozsudku. Rozhodnutie súdu je založené na dôkazoch, ktoré boli vykonané zákonným spôsobom a vyhodnotené v zmysle § 2 ods. 12 Trestného poriadku. Za zákonné prokurátor považuje aj konanie, ktoré predchádzalo vydaniu rozsudku Krajského súdu v Bratislave, sp. zn. 4To 117/2017 z 19. decembra 2017.

Najvyšší súd Slovenskej republiky, ako súd dovolací (§ 377 Trestného poriadku) na základe podaného dovolania zistil, že dovolanie je prípustné (§ 368 ods. 1 Trestného poriadku), bolo podané oprávnenou osobou [§ 369 ods. 2 písm. b) Trestného poriadku] za splnenia podmienok uvedených v § 373 Trestného poriadku, v zákonnej lehote a mieste, kde možno tento mimoriadny opravný prostriedok podať (§ 370 ods. 1, ods. 3 Trestného poriadku). Dovolanie súčasne spĺňa podmienky uvedené v § 373 Trestného poriadku; ako aj obsahové náležitosti uvedené v § 374 Trestného poriadku. Zároveň však zistil, že dovolanie je potrebné odmietnuť na neverejnom zasadnutí, lebo je zrejmé, že nie sú splnené dôvody dovolania podľa § 371 Trestného poriadku [§ 382 písm. c) Trestného poriadku].

Najvyšší súd vo svojich rozhodnutiach opakovane zdôrazňuje, že dovolanie je mimoriadnym opravným prostriedkom, určeným k náprave výslovne uvedených procesných a hmotnoprávných pochybení súdov a predstavuje výnimočné prelomenie zásady nezmeniteľnosti právoplatných rozhodnutí, ktorá zásada je dôležitou zárukou stability právnych vzťahov a právnej istoty. Táto výnimočnosť je vyjadrená práve obmedzenými možnosťami pre podanie dovolania, aby sa širokým uplatňovaním tohto mimoriadneho opravného prostriedku nezakladala ďalšia opravná inštancia. Dovolanie preto možno podať iba z dôvodov taxatívne uvedených v ustanovení § 371 Trestného poriadku, pričom dôvod dovolania sa musí v dovolaní vždy uviesť (§ 374 ods. 1 Trestného poriadku). Dovolací súd je viazaný uplatnenými dôvodmi dovolania a ich odôvodnením (§ 385 ods. 1 Trestného poriadku) a nie je povolaný na revíziu napadnutého rozhodnutia z vlastnej iniciatívy. Zároveň je potrebné poukázať na ustanovenie § 371 ods. 4 Trestného poriadku; v zmysle ktorého dôvody podľa odseku 1 (§ 371 Trestného poriadku) písm. a) až písm. g) nemožno použiť, ak táto okolnosť bola tomu, kto podáva dovolanie, známa už v pôvodnom konaní a nenamietal ju najneskôr v konaní pred odvolacím súdom; to neplatí, ak dovolanie podáva minister spravodlivosti. Obsah konkrétne uplatnených námietok, tvrdení a právnych názorov, o ktoré sa v dovolaní opiera existencia určitého dovolacieho dôvodu, musí skutočne vecne zodpovedať zákonnému vymedzeniu takého dovolacieho dôvodu podľa § 371 Trestného poriadku. V opačnom prípade, ak podané dovolanie iba formálne odkazuje na príslušné ustanovenie upravujúce dôvody dovolania, pritom v skutočnosti obsahuje argumenty stojace mimo uplatneného dovolacieho dôvodu, ide o dovolanie, ktoré je potrebné podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku odmietnuť.

Obvinený Q. V. v dovolaní uplatnil dovolacie dôvody podľa § 371 ods. 1 písm. c), písm. g), písm. i) Trestného poriadku.

Dôvod dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku predpokladá porušenie práva na

obhajobu zásadným spôsobom.

Právo na obhajobu je popri prezumpcii neviny jedným z najdôležitejších základných práv osôb, proti ktorým sa vedie trestné konanie. Hlavným účelom tohto práva garantovaného čl. 6 ods. 3 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd ako aj čl. 50 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky je dosiahnutie spravodlivého súdneho rozhodnutia. Ide o právo, ktoré je nielen v záujme trestne stíhanej osoby a na jej prospech, ale je tiež v záujme demokratického právneho štátu, založeného na úcte k právam a slobodám človeka a občana.

Konštantná judikatúra dovolacieho súdu právo na obhajobu v zmysle citovaného dovolacieho dôvodu chápe ako vytvorenie podmienok pre plné uplatnenie procesných práv obvineného a jeho obhajcu a zákonný postup pri reakcii orgánov činných v trestnom konaní a súdu na uplatnenie každého obhajovacieho práva. Platný Trestný poriadok obsahuje celý rad ustanovení, ktoré upravujú jednotlivé čiastkové práva obvineného charakteristické pre to-ktoré štádium trestného konania. Prípadné porušenie len niektorého z nich, pokiaľ sa to zásadným spôsobom neprejaví na postavení obvineného v trestnom konaní však samo osebe nezakladá dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku. Zo znenia tohto ustanovenia totiž jednoznačne vyplýva, že len porušenie práva na obhajobu zásadným spôsobom, je spôsobilé naplniť uvedený dovolací dôvod.

V podanom dovolaní dovolateľ v rámci dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. c) a písm. g) v súhrne namietal, že súd prvého stupňa, ako aj odvolací súd považovali rozsah a obsah vykonaného dokazovania za dostatočný na preukázanie viny obvineného. V podstate bola vina obvineného preukázaná len na základe výpovede svedkyne poškodenej P. A. z prípravného konania, keďže na hlavnom pojednávaní odmietla vypovedať. K prečítanej výpovedi súd obvinenému nedal možnosť vyjadriť sa. Znalecký posudok znalca z odboru zdravotníctvo, odvetvie psychiatria V. z 30. januára 2017 nebol zákonným spôsobom na hlavnom pojednávaní oboznámený. Súdy preto mali postupovať v zmysle zásady „in dubio pro reo“ v jeho prospech. Hlavné pojednávanie 27. júna 2017 bolo otvorené, hoci na to neboli splnené podmienky (neúplný senát). Obvinený namietal výsluch svedkyne T. B., ktorá bola vyhodnotená v jeho neprospech. Namietal aj nevykonanie ním navrhnutých dôkazov, ktoré formuloval v žiadosti o prepustenie z väzby, doručenej prvostupňovému súdu 6. júla 2017, a to doplniť lustrácie na osobu svedkyne poškodenej P. A. z dôvodu, že menovaná mala v minulosti problém s omamnými a psychotropnými látkami, v tejto súvislosti žiadal pripojiť trestný spis, v ktorom svedkyňa podala obdobné trestné oznámenie na svojho bývalého priateľa (v spise sa mal nachádzať prepis komunikácie a ponúk na sexuálne služby zo strany poškodenej).

Všeobecne v tejto súvislosti Najvyšší súd poukazuje primerane na svoje stanovisko uverejnené v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a súdov Slovenskej republiky 8/2014, rozhodnutie č. 116.

Súd vykonávajúci dokazovanie teda návrhmi strán ani ich názormi, čo do rozsahu dokazovania, nie je viazaný. Je výlučne na zvážení súdu, vykonanie ktorého z dôkazov má pre rozhodnutie veci podstatný význam, a vykonanie ktorého naopak, nie je právne významné, keďže pre vydanie rozhodnutia nie je podstatné, koľko dôkazov je vykonaných, ale aká je ich dôkazná sila (argumenta ponderantur, non numeratur). Súd je však povinný s návrhmi strán v konaní, čo do rozsahu dokazovania, sa vysporiadať.

V konaní pred súdom vyplýva pre súd povinnosť rozhodnúť o každom návrhu na doplnenie dokazovania, pričom tak môže urobiť v ktorejkoľvek fáze konania, najneskôr však pred meritórnym rozhodnutím vo veci.

Ak súd nemieni akceptovať návrhy strany na doplnenie dokazovania vykonaním dôkazu týkajúceho sa okolností nepodstatnej pre rozhodnutie, alebo okolností, ktorú možno zistiť už skôr navrhnutými, resp. zabezpečenými dôkazmi, môže zamietnuť takýto návrh uznesením po začatí hlavného pojednávania, pričom prihliadne na to, či sa jedná o zrejmu neaktuálnosť navrhnutého dôkazu, a či nebude vývojom dokazovania potrebné toto rozhodnutie korigovať. Inak tak urobí až po vykonaní celého dokazovania, resp. jeho relevantnej časti. Z uvedeného logicky vyplýva, že navrhovanie dôkazov, ale aj opak, teda

vzatie návrhu späť, je z časového hľadiska závislé od vývoja procesu dokazovania. Z časového hľadiska je hraničnou fázou aplikovanie ustanovenia § 274 ods. 1 Trestného poriadku súdom, teda moment rozhodnutia súdu, ktorým sa uzatvára dokazovanie vyhlásením dokazovania za skončené, čím sa jednak končí najdôležitejšia fáza kontradiktórneho hlavného pojednávania a jednak sa ohraničuje rozsah vykonaného dokazovania, ktoré súd bude hodnotiť ako podklad pre svoje rozhodnutie. Vyhlásenie procesnej strany o tom, že nemá návrhy na doplnenie dokazovania v tejto záverečnej fáze konania pred rozhodnutím vo veci samej, je záverečným prejavom, že na pôvodných návrhoch na doplnenie dokazovania procesná strana netrvá a teda, že ich berie späť. V dovolaní obvinený namietal, že nebolo rozhodnuté o jeho návrhu na doplnenie dokazovania, ktorý uplatnil písomne vo svojej žiadosti o prepustenie z väzby z 3. júla 2017 (č. l. 211 až 213). Z obsahu žiadosti však nevyplýva, že obvinený takýto návrh podal. V žiadosti sa len konštatuje, že poškodená bola v minulosti hospitalizovaná na psychiatrickej ambulancii nakoľko sa predávkovala omamnými látkami a citujem...“ taktiež by mohlo dokázať pravosť týchto informácií lustrácia osoby P. A., nakoľko trestné oznámenie podala aj na prechádzajúceho priateľa, kde je v spise založený aj prepis komunikácie a ponúk na sexuálne služby poškodenej.“ Na výsluchu obvineného, konaného dňa 20. júla 2017 sa obhajkyňa obvineného nezúčastnila. Žiadny návrh na doplnenie dokazovania obvinený pri výsluchu neuviedol. Proti uzneseniu Okresného súdu Bratislava II z 20. júla 2017, sp. zn. 3T/66/2017, zahlásil sťažnosť obvinený ihneď po jeho vyhlásení, ktorú do rozhodnutia krajského súdu napriek telefonickej urgencii obhajkyne, písomne nezdôvodnil.

Na hlavnom pojednávaní konanom 01. júna 2017 obvinený po porade s obhajkyňou v závere uviedol, že nemajú žiadne návrhy (č. l. 206).

Zo zápisnice z hlavného pojednávania z 03. októbra 2017, konanom na Okresnom súde Bratislava II vyplýva, že návrhy na doplnenie dokazovania neboli, súd vyhlásil dokazovanie za skončené (č. l. 234).

Pokiaľ obvinený v dovolaní namietal, že mu nebolo umožnené súdom sa k jednotlivým dôkazom vyjadriť. Tak toto tvrdenie sa tiež nezakladá na pravde. Obvinený Q. V. bol riadne poučený o svojich právach a povinnostiach uvedených v § 34 Trestného poriadku (viď zápisnica z hlavného pojednávania z 01. júna 2017 (č. l. 205). Podľa ods. 1 citovaného ustanovenia obvinený má právo od začiatku konania proti svojej osobe vyjadriť sa ku všetkým skutočnostiam, ktoré sa mu kladú za vinu a k dôkazom o nich... Túto možnosť obvinený nevyužíval, ako vyplýva z jednotlivých súdnych pojednávanií. Súdom bolo vždy konštatované, že obvinený nemá otázky, resp. že nemá pripomienky. Obhajca a obvinený túto možnosť nevyužili ani pri preštudovaní vyšetrovacieho spisu (čl. l. 176), kedy vyhlásili, že nemajú žiadne návrhy na doplnenie dokazovania a nežiadajú zopakovať žiadny úkon.

Pokiaľ obvinený namietal, že súd sa v odôvodnení rozhodnutia opieral o jeho výsluch z prípravného konania, ktorý nebol na hlavnom pojednávaní prečítaný, najvyšší súd uvádza, že ťažisko dokazovania je predovšetkým na hlavnom pojednávaní. Z obsahu spisu, konkrétne zo zápisnice z hlavného pojednávania, konaného dňa 01. júna 2017 vyplýva, že obvinený vypovedal a odpovedal aj na jednotlivé položené otázky. Čítanie zápisnice o výsluchu obvineného z prípravného konania žiadna procesná strana nenavrhol. Preto ani táto námietka nie je opodstatnená.

Vzhľadom na uvedené skutočnosti dovolací súd nezistil porušenie práva na obhajobu zásadným spôsobom, teda ani naplnenie dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku.

Podstatou dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. g) Trestného poriadku je, že rozhodnutie je založené na dôkazoch, ktoré neboli súdom vykonané zákonným spôsobom.

Skutočnosť, že rozhodnutie je založené na dôkazoch, ktoré súdom neboli vykonané zákonným spôsobom, musí byť z obsahu spisového materiálu zrejmá a nemožno ju vyvodzovať na základe toho, že by sa mali inak vyhodnocovať existujúce už vykonané dôkazy.

Proces dokazovania (a to nielen z hľadiska hodnotenia obsahu jednotlivých dôkazov, ale aj z hľadiska rozsahu dokazovania) je ovládaný zásadou voľného hodnotenia, kedy po vykonaní logických úsudkov v

kontexte všetkých vo veci vykonaných dôkazov, dochádza k vydaniu meritórneho rozhodnutia. Zákon pritom neurčuje ani nemôže určiť konkrétne pravidlá, podľa ktorých by sa malo vychádzať v konkrétnom prípade pri určení rozsahu dokazovania alebo pri hodnotení obsahu dôkazov, prípadne ich vzájomnej súvislosti. Jediným všeobecným pravidlom určujúcim rozsah dokazovania je zásada vyjadrená v ustanovení § 2 ods. 10 Trestného poriadku, podľa ktorej orgány činné v trestnom konaní postupujú tak, aby bol zistený skutkový stav veci, o ktorom nie sú dôvodné pochybnosti, a to v rozsahu nevyhnutnom na ich rozhodnutie. Dôkazy obstarávajú z úradnej povinnosti. Právo obstarávať dôkazy majú aj strany. Orgány činné v trestnom konaní s rovnakou starostlivosťou objasňujú okolnosti svedčiace proti obvinenému, ako aj okolnosti, ktoré svedčia v jeho prospech, a v oboch smeroch vykonávajú dôkazy tak, aby umožnili súdu spravodlivé rozhodnutie.

Dokazovanie prebieha v štyroch etapách. Začína vyhľadávaním dôkazov, nasleduje etapa zabezpečenia dôkazov, potom ich vykonanie a hodnotenie.

Za dôkaz podľa § 119 ods. 2 Trestného poriadku môže slúžiť všetko, čo môže prispieť na náležité objasnenie veci a čo sa získalo z dôkazných prostriedkov podľa tohto zákona alebo podľa osobitného zákona.

Nesprávny procesný postup súdu pri vykonávaní dôkazov môže byť dovolacím dôvodom len vtedy, ak má resp. mal negatívny dopad na práva obvineného.

Výlučný dôkaz je jediný dôkaz proti obvinenému.

Rozhodujúci dôkaz je usvedčujúci dôkaz takej dôležitosti alebo významu, že bude pravdepodobne rozhodujúci pre výsledok konania.

V posudzovanej veci je potrebné zdôrazniť, že výpoveď svedkyne poškodenej P. A. nebol jediný usvedčujúci dôkaz, ale bol podporený aj inými dôkazmi.

Pokiaľ obvinený namieta, že výpoveď svedkyne poškodenej bola na hlavnom pojednávaní prečítaná, pričom svedkyňa odmietla vypovedať, k tomu najvyšší súd uvádza, že zásada kontradiktórnosti je považovaná aj európskou judikatúrou za podstatu spravodlivého procesu. Kontradiktórny proces je proces, v ktorom sa rešpektujú zásady rovnosti zbraní.

Jediné ustanovenie Dohovoru, ktoré sa výslovne týka dokazovania, je ustanovenie čl. 6 ods. 3 písm. d), zaručujúce obvinenému právo vypočúvať alebo dať vypočúvať svedkov proti sebe (svedkom sa rozumie aj poškodený). Ak svedok nebol znova vypočutý na hlavnom pojednávaní, musí byť obhajobe poskytnutá možnosť kontradiktórneho výsluchu svedka už v prípravnom konaní.

Svedkyňa poškodená P. A. bola po zákonom poučení vypočutá v prípravnom konaní 16. novembra 2016 za prítomnosti obvineného, ktorý mohol realizovať svoje práva a vyjadrovať sa k výpovedi poškodenej prípadne jej klásť otázky. Poškodená uviedla: „aj napriek tomu, že obvinený Q. V. je moja blízka osoba, nevyužívam svoje právo nevypovedať a vypovedať budem“. Na hlavnom pojednávaní konanom dňa 01. júna 2017 po zákonom poučení využila svoje právo a odmietla vypovedať.

Najvyšší súd konštatuje, že tento dôkaz bol vykonaný zákonným spôsobom.

Pokiaľ ide o výhradu obvineného, že konajúce súdy nepostupovali správne pri oboznamovaní znaleckého posudku znalca V. z odboru zdravotníctvo, odvetvie psychiatria z 30. januára 2017, najvyšší súd takéto pochybenie zistil. Znalecký posudok možno čítať len pri splnení podmienok § 268 ods. 2 Trestného poriadku inak nie je taký dôkaz vykonaný v súlade so zákonom. Túto námietku však dovolací súd nemohol akceptovať, nakoľko ju obvinený nenamietal najneskôr v konaní pred odvolacím súdom (§ 371 ods. 4 Trestného poriadku).

Najvyšší súd poznamenáva, že nevykonanie dôkazov v rozsahu predpokladanom obvineným a hodnotenie dôkazov spôsobom, ktorý nezodpovedá predstavám obvineného, nie je možné uplatniť ako dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku, ale ide o skrytú formu vyjadrenia záujmu obvineného, aby boli vykonané dôkazy (zistený skutkový stav) v jeho prospech. Len minister spravodlivosti (za splnenia zákonných podmienok) je oprávnenou osobou na podanie dovolania proti právoplatnému rozhodnutiu vychádzajúceho zo skutkového stavu, ktorý bol na základe vykonaných dôkazov v podstatných okolnostiach nesprávne zistený, alebo ak boli pri zisťovaní skutkového stavu závažným spôsobom porušené ustanovenia, ktorými sa má zabezpečiť objasnenie veci (§ 371 ods. 3 Trestného poriadku).

S ohľadom na uvedené skutočnosti ani dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. g) Trestného poriadku naplnený nebol.

Obvinený vo svojom dovolaní uplatnil aj dovolací dôvod podľa ustanovenia § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku, podľa ktorého dovolanie možno podať, len ak rozhodnutie je založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku, alebo na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia; správnosť a úplnosť zisteného skutkového stavu však dovolací súd nemôže skúmať a meniť.

Na podklade tohto dovolacieho dôvodu teda nie je možné posudzovať a hodnotiť správnosť a úplnosť skutkového stavu, ani preverovať úplnosť vykonaného dokazovania a správnosť hodnotenia jednotlivých dôkazov; pretože to sú otázky upravené normami procesného práva a nie hmotným právom. Tento záver zodpovedá skutočnosti, že dovolanie je mimoriadnym opravným prostriedkom a rozhoduje o ňom najvyšší súd, kde nemožno znovu vytvárať, či zásadne meniť skutkové zistenia. Najvyšší súd vychádza z toho, že tento dovolací dôvod súvisí s nesprávnou aplikáciou zákonných znakov skutkovej podstaty trestného činu na zistený skutkový stav, ktorým je dovolací súd viazaný, prípadne nesprávnej aplikácie iných noriem hmotného práva.

V posudzovanej veci uplatnené námietky obvineného smerujú výlučne do oblasti skutkových zistení. Vytýka súdom neúplné dokazovanie, nesprávne hodnotenie dôkazov a následne chybné skutkové zistenia, pričom presadzuje vlastné hodnotiace úvahy vzťahujúce sa na vykonané dôkazy. Pre dovolací súd je rozhodujúce skutkové zistenie, podľa ktorého obvinený Q. V. spáchal skutok tak, ako je uvedené v rozsudku súdu prvého stupňa, s ktorého skutkovými závermi sa stotožnil aj odvolací súd. Popísanému skutkovému stavu plne zodpovedá i právny záver vyjadrený v posúdení skutku ako zločinu týrania blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 208 ods. 1 písm. a), ods. 3 písm. c), písm. d) Trestného zákona s poukazom na § 138 písm. a) Trestného zákona. Použitú právnu kvalifikáciu podľa citovaného ustanovenia odôvodňujú všetky skutkové okolnosti, ktoré sú do popisu skutku zahrnuté a ktoré vyjadrujú naplnenie príslušných znakov uvedeného trestného činu. Dovolací súd nemôže posudzovať správnosť a úplnosť skutkových zistení aj preto, že nie je oprávnený bez ďalšieho prehodnocovať vykonané dôkazy bez toho, aby ich mohol v konaní o dovolaní sám vykonávať. Ťažisko dokazovania je totiž v konaní na súde prvého stupňa a jeho skutkové závery môže dopĺňať, resp. korigovať iba odvolací súd v rámci odvolacieho konania. Dovolací súd nie je možné chápať ako tretiu „odvoláciu“ inštanciu zameranú na preskúmanie rozhodnutí súdu druhého stupňa. V tomto smere dovolací súd odkazuje na ustálenú judikatúru k výkladu a aplikácii tohto dovolacieho dôvodu.

Obvinený namietal aj skutočnosť, že rozsudok prvostupňový súd nevyhlásil v súlade so zákonom. Táto námietka však nezakladá žiadny dovolací dôvod. Podľa § 171 Trestného poriadku rozsudok sa vyhlasuje vždy verejne; vyhlasujú sa úvodné slová: „V mene Slovenskej republiky“. Zo zápisnice z hlavného pojednávania z 03. októbra 2017 vyplýva, že prvostupňový súd sa dôsledne týmto ustanovením neriadil. Skutočnosť, ako bol vyhlásený rozsudok si nemohol dovolací súd overiť, pretože hlavné pojednávanie nebolo zaznamenané technickými prostriedkami na prenos zvuku. (O poslanie nahrávky dovolací súd požiadal). Nesúlady medzi vyhotovením rozsudku a jeho vyhlásením možno odstrániť postupom podľa § 174 Trestného poriadku.

S ohľadom na uvedené nebol najvyšší súd oprávnený preskúmať iné v dovolaní označené porušenia zákona, ktoré nezodpovedajú vymedzeným dovolacím dôvodom, pretože by si tak atrahoval prieskum právoplatného rozhodnutia a jemu predchádzajúceho konania nad rámec návrhu - dovolania, čo by znamenalo prekročenie právomoci vyplývajúcej mu zo zákona (§ 385 Trestného poriadku) a Ústavy Slovenskej republiky (čl. 2 ods. 2).

Z uvedeného je preto potrebné vyvodit', a to aj s ohľadom na povahu dovolacieho konania, ktoré je ako návrhové konanie vždy podmienené návrhom oprávnenej osoby znalej práva - minister spravodlivosti, generálny prokurátor, obhajca, že najvyšší súd je viazaný podaným návrhom do takej miery, že v rámci prieskumu dodržiavania zákonnosti nemôže ísť nad rámec návrhu a tam špecifikovaných dôvodov dovolania. Preto najvyšší súd podrobil prieskumu len vecné argumenty dovolateľa zodpovedajúce dovolacím dôvodom podľa § 371 ods. 1 Trestného poriadku bez hlbšieho prieskumu tých argumentov, ktoré im nezodpovedajú.

Podľa § 380 ods. 2 Trestného poriadku, ak sa vykonáva na obvinenom trest odňatia slobody uložený mu pôvodným rozsudkom a dovolací súd na dovolanie výrok o tomto treste zruší, rozhodne súčasne o väzbe.

Nakoľko v dovolacom konaní nedošlo k zrušeniu pôvodných rozhodnutí, dovolací súd o väzbe obvineného nerozhodoval.

Podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku dovolací súd na neverejnom zasadnutí uznesením, bez preskúmania veci odmietne dovolanie, ak je zrejmé, že nie sú splnené dôvody dovolania podľa § 371 Trestného poriadku.

V posudzovanej veci ako z vyššie uvedeného vyplýva, neboli splnené zákonné podmienky dovolania podľa § 371 Trestného poriadku, preto Najvyšší súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí dovolanie obvineného Juraja Mičeka odmietol.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu opravný prostriedok nie je prípustný.